

SPADA

PRIN ACEST SEMN
VOM ÎNVINCE

REVISTA LITERARĂ
JURIDICĂ
ȘI ȘTIINȚĂ
NATURALE

Organul Ligei Apărării Naționale Creștine — Regionala „Unirea”

ABONAMENTE:
pentru orașeni . . . pe an 150 lei
pentru săteni . . . pe an 100 lei

Cel mai teribil din dușmanii noștri, e IUDANUL, care lucrează de
o cârtă în Institutul Societății creștine a Franc-masoneriei.
Dr. N. C. PAULESCU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
BUI EV. LASCAR CATARGIU 22.

Tragedia Macedonenilor - Tembelismul Guvernantilor noștri - Călaul coloniștilor

Cine nu cunoaște ori n'a su-
ferit de soarta tragică a fra-
ților noștri, Români Macedo-
neni.

Element prin excelență su-
perior sub toate raporturile.
Caracter hotărât și luptător
fierbinte.

Popor viteaz și moștenitor
al tuturor calităților și virtu-
ților strămoșești. N'au înțele-
s să cedeze dușmanilor cetopli-
nă carte.

Au avut și ei un vis. Dar el
le l-a știut și cine l-a sprijin-
it.

Independența învinsurilor lo-
cale de ei în mod compact,
la Salonic și Bitolia; o Ma-
cedonia federală după modelul
Sveției cuprinzând cele patru
jiluri sau un stat Albano-
Macedon. Intreaga lor luptă se
baza idealul național, prin una
din cele trei soluții.

Dar soarta le-a fost tragică
după cum și întreaga lor viață
tragedie.

Ce-n urmărit n'au îndepli-
t. Și azi fărâmițați între ce-
le patru țări, mai încearcă o
almă salvere.

Dela Independența, libertatea
ce-o doreau și pentru care
s-au vărsat sângele din belșug
pe toate meleagurile balcanice
nu ajuns astăzi să nu mai aibă
nici ce au avut sub Turci.

Scollile românești sunt trans-
formate în școli sau căzărmi
turcești, grecești sau bulgăre-
ști.

Bisericiile s'au înstrăinat. Tur-
mele fărâșioșilor aproape nu
mai sunt; și graul strămoșesc
ncepe să nu se mai aude pe
pământurile apărute cu sânge-
a lor.

Și-au plecat în frați.

Coloniștii începuți în Ca-
drilater ar fi o soluție salva-
toare pentru cei amenințați cu
peiras. Dar pentru aceasta
trebuie ca și trebuie suferit.

Cel câștiga veniți la noi su-
portă cele mai mari nevoi și
neceptajii.

În vreme ce codrii noștri
sunt sub acceura iordanilor, pen-
tru coloniștii noștri nu există
înlesniri spre a-și face ada-

posturi. Apoi înlesniri pentru
a și procura semințe, vite și
unelte de lucru de asemenea nu
există.

Iată o situație față de care
guvernantii noștri nu-și cunosc
datoria. Neglijarea reromoni-
zării teritoriului invadat de
Mongolii dela Volga constituie
un pericol permanent pentru
viitorul neamului nostru.

De aceia nu putem să nu ne
ridicăm protestele noastre ma-
nifestând cea mai profundă in-
dignare față de cei nepricepu-
ți sau înstrăinați cu sufletul.

Înlocușii teroristiști din
fruntea județului Durdur, im-
potriva cărui s'au ridicat a-
tâtea proteste și ai cărui nu-
me a devenit celebru numai
prin nepriceperea postului ce
ocupa, se impune de urgență.

Ce înasăm prigoniunea Ma-
cedonenilor în favorul veneți-
lor bulgarilor? Dece li s'au lu-
at armele și au fost date Bul-
garilor? Dece un notar l'a
amenințat, pe un gsf de poat
ce căuta să-i ajute pe coloniști
cu argia prefectului? Dece faim-
osul prefect nu a luat măsurii
drastice împotriva preotului
bulgăroi ce a îndrăznit să-i
dea afară dintr-o biserică pe
Rom. Macedoneni?

Dece prefectul Gibănescu
a călcat în picioare ordinul mi-
nisterului de Interne referitor
la gaurzii comunali, înlocu-
ind cu Turci și Bulgari (cazu-
rile dela Burragham, Papuc-
selar, Boșna și Caraorman)?
Dece pref. Caban-escu a dator-
din să se ridice autorizațiile
de comerț cu vite, dând acest
drept cătorva turci. Dece pre-
fectul de tagma lui Manci, a
dat ordin să nu li se elibereze
pașapoarte Turcilor cari și-au
vândut Macedonenilor casele
și cari voiau să emigreze?

Cari sunt motivele ce au de-
terminat pe faimosul prefect,
și intervie și să nu permită
executarea ordinului consile-
ratiului agricol referitor la im-
proprietăirea a peste 300 fa-
milii.

Cum de tolerează d-l Mi-
nistru de Interne un asemenea
specimen ca Gibănescu în
fruntea județului? Cum justi-

fica teroristul înstrăinat și vând
Bulgarilor răspunsul dat
de d-asa unei delegații de Ma-
cedoneni: „nam ce vă face; da-
că vreți vă dau pașapoartele pentru
a pleca înșoi gratis.

Acest răspuns ne luminează
complex asupra prefectului
Gibănescu care nu-l deose-
bește întru nimic de călăii Ro-
mânilor de pretutindeni și din
toate timpurile.

Ceream cu insistență d-lui
Ministru de Interne să înocu-
iască pe Prefectul călău al
Românilor Macedoneni și cu
drepturile pe care le au toți
Românii de pretutindeni la Ta-
ra aceasta, să facă dreptate
Românilor aruncați de vreme-
ri vitregi departe de țara ma-
mă la ai cărui sân se'ntora
astăzi.

1011 20 August 1926

Sp. Poliacu

Reforme școlare

S'a discutat se discută și cred că
se va discuta. Chestiunea bacoar-
rentului — a învățământului în ge-
neral — nu este epuizată.

Discuții interminabile — fără nici
un rezultat practic — sunt doară spe-
cialitatea noastră.

Unii găsesc vinovații ai prăpă-
dului ce l-au făcut bacoarrentul pe
profesori, alții pe elevi iar alții mai
iseti și pe ambii și pe alții.

Propuneri de îndreptare s'a făcut
și se vor mai face. Așa d-l mi-
nistru al Instrucțiunii — profesor de fi-
losofie — crede că numai studiul fi-
losofiei e în stare să regenereze în-
vățământul nostru secundar.

Unalt d-nea — profesor de naturale
atribuie aceeași eficacitate numai
studiului serios al științelor naturale.

Maime sau puținăne nu m'ar
surprinde să văd pe toți specialiștii
învățându-și și învătându-și înlocuiri
ca negustorii de prin beldieri —
specialitatea lor care se și numai
cu singur ar putea rezolva criza
școlară prin care trecem.

E comic, dar totuși posibil. În-
ceputul s'a și făcut, de ce n'ar urma
și restul?

Dar dintre toate propunerile, de-
sigur că una va fi pusă în practică
și nu ne îndeam că aceea a d-lui
Petrucci fiind de origine ministe-
riala.

Când se va schimba guvernul,
viitorul ministru de instrucție va
schimba tardîz programa după ve-

drile Doale 'și așa va continua
mai departe. Reforme școlare se vor
face mereu.

Nimic nu se va schimba însă în
sisteme de predare.

Acel vestit de aici până aici
va rămâne. Școala va va mîngîia
tot în o continuă imaginație de
cunoaștere menite a le uita după
cîmpăierea morii.

ocupația principală a profesorilor
va fi tot politica. (Se înțelege că
politica de partid — fiind mai rentabi-
lă — na de interes național). Cel
ce nu face promovările de clasă va
fi tot privătește local al grupării
majoritare. Biletele vor continua
să circule, elevii posesori să se fideze
pe profesori iar clasele să se leacă
fără să li deschiu chiar manșul
de filozofie.

Facți reforme Domnilor!

Ghi. Lăzăr — acum o sută de ani
— într-o cecioabă, fără foc, cu ge-
nurile cârpite cu hârtie în toată
verea, a dat în învală o serie de
absolvenți care au făcut fală [scri].

Dacă tremurăm elevii de ger, da-
când a stat să-i lăcănăse în
focul dragostei de atom și de
muncă cinșită și rodnică. Astăzi
în școli spălate cu de toate, în-
vățământul dă rezultate triste.

De ce? Fîindcă atunci școala
era numai suflet iar astăzi
este numai sîd căci sufletul
i-a perit otrăvit de politica.

Facți reforme Domnilor!

Astăzi ca toate reformele învî-
tămînt pe carel vor lăsa elevii va
fi aceluși.

„Nu nuncii, e cea mai mare
proștie! Politica vă dă totul
fără muncă. Nu vă gîndiți la
trecutul glorios al neamului
nostru, nu vă apropiați cu
sufletul de strămoșii noștri
căci ideea de neame o navitate!

Lupți exemplul dela mai mari
noștri de astăzi.

M. Opășian

Am atras atenția celor în drept
și li alte numere ale ziarului nostru
asupra felului cum se distribue
bonafiorii ziarul. Primul alăt
înveșia jud. Putna că și în Focșani
s'au aște ocaze informațiuni că ziarul
n'ajunge la destinație. Amintim fac-
torilor responsabili că datorăm,
mai mult respect publicului mai ales
azișii cînd se anunță o nouă ur-
care a taxelor.

Știu că s'a frantca Direcției Poștei
se ală d-l Popaștescu energetic și
hotărâtul Director care lucrează
la — să-i ricen — normalizarea func-
ționării vecicilor în subord-
ne. Ne adresăm d-lui Director ca sing-
ră satisfacție ce o putem da abonajilor
lipiați de ziar în speranță că se
vor îndrepta lucrurile.

расширять границы их влияния.

Am fost printre cei dintr-o care
dat alarma, că în toamnă po-
reanul nu mai are ce căuta la
că nu va găsi pe butuc stru-
nici atât cât rămâne în anii
pe urma culegătorilor. Cărei
unghi prin frunza numii de pod-
„gresi”.

lor care le spunem toate aceluia
priveau cu nelcredere, în-
mean unul chiar că văd lucruri
în negru; însă încetul cu
întul se pot nenorociri tutorea,
prezăvute le adevereau tot
mulțum. Într-o zi, însă, în
indirectă de mamă avân-
tăviziata de vreme. Ploile și
gurgile cu intermitența apoi și
vază neguri a surprins pe podgo-
ră care pregătiți chiar cu soluții
a mai avut vreme și-a scăpe-
tului, una din cauze mai să
deprinsese podgoareanul să a-
tută sosită aceluia duman pe
începtutul lui lumie, de pe
într-o vreme de vreme cu
adica tot în lumie însă
dăstă nou. Nu a mai apărut așa
în timpuriu de cât acum vreme 30
și de remarcat tot după un an
de mare producție când ajunses-
prețul vinului la 25 lei butoiul.

cazstru mai mare de călărie
cineva închipui, de vel în
gorgia de la capătul jud. R. Sarat
merge prin Putna până la
câu aproape 100 kl. vei trec
regiunea unde din sute de po
ne nu vei putea aduna 00 co
cu striguri. Se apropie toam
și în locul veseli ce stăpâne
dă dată gorgia se întinde ja
la epoca aceasta cum un zo
caurzilor a dogarilor; nim
la acesta e o tăcere moment
prevestitoare de rău.

Suferim cu toții, cine suferă
mult. Suferă pogdoreanul nu
mai ales cei din regiunea lui.
Sărui câte anul trecut au fos-
trău de grîndină deci al li-le
rău pentru ei, și penorocire
vor simți mai mult ca unuică
na (Penorospora) pe lângă ro-
tuge și coardele pentru al li-
le rău de pogdoreanul nu

ata incintă totași și siguri că în
rând, apa e scurta omenescă, c
sta în mormânt cu mâinele
pt și suflotele noastre vor sacul
tărârea lui Dumnezeu. După
ne și trebuie să vie o nouă ge
ție.

O voce depe bandie majorității
da! este păsă atunco!.

D. 1. Z. Cad.: D-lor nu vă așteaptă, oricât văfi mai aveți de trăit. Toții, aa zicam: o sută de ani de viață înainte, aceasta este un lucru de respicție. Ea vă trebuie pe de-a-una, adică nu puteți să vă înlocuiți cam în ce alinație vom fi în fața ei. Dacă nu vă trebuie peste o sută de ani? Și dacă nu vă trebuie pe ale o sută de ani pe lângă ea? Ca să vedeți că nu e așa de simplu.

D. Const. Meissner, președintele
 Arată : Santeți prea lugubru, și g
 iti-vă la mine.

D. I. Z. Cod.: O figură senină
4-stră 4-le Președinte, un se
urazează pentru că stie marele dic
momento mori!" și oricine cuno

Rominii de peste hotare

de DR. MUGATIN

(în continuare).

În urma războaiilor greco-turce din 1919 - 1920, s'a hotărât a se face un schimb de populație între aceste două țări. Grecii din Turcia s'au dus în Grecia și Turcii din Grecia în Turcia. În Grecia rămăsesă s'au așezat ca în 1.400.000 de comitriști. N'au avut altceva mai bun de făcut decât să-i colonizeze marșurile printră Armonii, lăsând din pământurile acestora. Interesele Armonilor a fost crunt lovit de această noi mișcare, așa că în fața acestor noi lovituri, mulți au deșădușit. Au început a emigra, care au căutat noi continente, dorind de mai multă libertate, care cântă România.

Aici în loc de a se acorda a-jutoare și a-i coloniza în locurile amenințate, sunt lăsați mai mult la voia întâmplării și e păcat. Armonii sunt oameni foarte vrednici și de tot oameni distinși. Păcat numai că mulți din ei s'au folosit altor nații; așa Grecii între oamenii de seamă numără mulți Armonii, la fel Sârbii și Bulgarii. În Turcia veche au jucat un mare rol datorită priceperii lor. Și noi azi avem destui bărbați de seamă dintre Armonii în trecutul nostru istoric și literar. N'aven de cât să amintim pe Cavallieri, Roja, Boagi printre cei dinți gramații ai noștri, apoi învățatul mitropolit Săguna care a păstrat pe Românii din Ardeal; apoi Gojdu care a înălțat fundația celei poartă numelui, etc. Mai târziu îl avem pe Bolintineanu de origine Macedonean în zilele noastre destul bărbați de seamă ca G. Bătrăș, d. Valoari, d. Cesar Papacoste, Petre Papacoste, înfrunt și talentat inginer Elie Carolide, Victor Eftimiu și alții. E păcat să lăsam alături frații uzburi, care vegnic stau cu ochii înțâș spre noi, nădăjduind că cel din țară" își vor aduce vreedată a-măline de ei. În Albania Armonii par că stau mai înșor, ne având multe de îndurat, bucura mai mult eu reușit să trimită chiar deputați în parlamentul din Tirana.

Au mai rămas Românii transilvăneni. Mare parte sunt din epoca de expansiune a Neamului românesc din timpul lui Bogdan și Alexandru cel Bun.

Între'un rând pe timpul lui Duca-Vodă Moldova se întindea chiar și peste Nistru. Mai târziu mulți mol-

doveni de însoțite boșoregi fugă în Ucraina de azi pentru a scăpa de angaria. Prin înfruntările acestor străbuni pe stînci Cazaci, o adunătură de popor creștin, formată din nenulimii cașilor din prejur.

După ce Rușii stăpâniră Basarabia, numărul Românilor transilvăneni să măi, peia colonizarea a celorlalte prin Ucraina pentru a de-naționaliza aducând în același timp în Basarabia jidemi, Ruși, Nemți, Ucrainenii, pentru a-i înghiti și pe aceștia. De acela avem o Basarabia așa de pestilă, cu partea de sud cu totul înstrăinată. Dar să revenim la Românii transilvăneni. Bolșevicii crează că vor atrageți pe Românii basarabeni de partea lor au clădit un solu de republică, botezând-o moldovenească în capul căreia pe lângă vreo 20 de jidemi și ucrainenii sunt și 2 sau 3 moldoveni.

Întinderea acestei republice nu e mai mare ca Bucovina cu mult și cuprindând în sine și ca la 300-250 mii de Români. Acestea e un argument în plus pentru a arăta că noi nu numai că avem drepturi necontestabile în Basarabia, dar că noi mai avem frați și dincolo de Nistru și care nu sunt înglobați în marele masă. Numărul acestor Români scade însă, din cauza lipsei de contact cu trunchiul principal. În secolele trecute ei erau mult mai numeroși ca acum dar s'au rușificat pe încetul.

Despe vechimea stăbilitilor lor vorbesc însăși numele așezărilor ca: Balta, Dubășari, Turești, Grădinița, Popușei, Moșnăgi, Dobnani, etc, nume care arată că dășii erau stăbilitii înaintea multora așa încât au putut boteza satele cu nume românești. Acum Bolșevicii caută cu ajutorul lor să ne provoace nouă turburări. Pentru a atrage pe basarabeni pe promite o „republică moldovenească” roșie condusă de comisari ca la Moscova. Credem că asemenea planuri infame nici cădă nuse vor realiza.

În concluzie deci; mai multă grijă de Românii de peste hotare, mai multă grijă de organele lor de cultură, de școli pentru a fi trează conștiința națională. Pentru aceasta n'aven decât să luăm lecții de la vecini.

Venimuri de ce în ce mai triste. După Leon Dancu, Descălan, după Duscian, alții și alții vor urma călea, făcând și secolulășă spre vestice fierce, unde înfratită și neînfratită moarte chemă pe cel mai hani dintre lupșorii.

Ziarist de faile, unul dintre marii conșcieri ai dărilorilor Basarabiei, doctorul Duscian și-a lăsat chipul unei viațe (Mrel).

Ertunoul găsirei dele „Depeșă” — alar ce apăsare într-o modestă redacție din Odessa — timp de un an, și Sitchindul lepra ce se'atindea năvelnic, a dus campania eroică contra lui Lenin și Troțki, care asemi i unul vâle de întunecime își așezaseră ideile pe întinșul nemărginit al Rusiei, străduindu-se hoteșii colorat în gură-tirele cumplite ale vântului ucigaș — bolșevismul — care din ce în ce mai puternic, ciuta să atingă făclia îndomnezății a naționalismului.

Văzând că nebunia politică dintrăgătoare a cuprins toată Rusia, și că în haosul acesta, încercul de înconșcieri exaltați, care s' de-

DOCTORUL DUSCIAN...

lir ridicau flămară roșie tot mai sus pe carul îndoit al politicii în țară.

Aci, în paginile „Libertății” și-a continuat lupta, singura lui roșie pe pământ. Aproape zilnic intr-o vreme, presa platinoasă, elicită săb tălăle, îl aducea prin „Adevărul” — Mincluna cotidiană.

A doua zi-lor ce etac avau în război de-a claritate distrugătoare. Paralel cu ziaristica și-a lăsat și datoria de medic. A vindicat trupul ciuit mai ales suferințele în Basarabia pe care s'acoplesă așa de bine, doctorul Duscian a fost unul dintre cei mai vajnici luptători contra bolșevismului.

Luplănd cu eroismul naționalistului ciuit, după o viață de zăbucim, o groapă întunecată și-l răpiti.

Pe crucea-i modestă — cu drăgușă cuvânt spun — că-l și-a putea scăpa cuvinele celebrului Cuznei! — înfrind în viața politică mai promisi să rămân sărac. Am lăbat!

P. CONDREA

Informații

După cele întâmplăte face să repetăm. Ziarul nostru apare în Iași. Nare oimic comen cu Focșanii de căt adresa pentru corespondenți. Credem că vor auzi cel căror le suntem atât de dragi de vreme ce se interesează de soarta noastră.

Din Focșani.—Nu preluăm de înșeinte a prea bine, dar în neli un caz ca acum.

Mărdăriele sunt lăseate în voe, și săpământul chiar pe străzile din centrul orașului. De mahalale nici nu poate fi vorba.

La flecare pas mortificăni or-norăi strălăte.

Mirosl infect îndăduș pe trecători. Dar gunoarea? Grămezi la flecare pasușu și primăria nu la nici o măsură. Când se zărește o căruță de a primăriei este un adevărat eveniment!

Până mai dănușii gunoarea în loc să fie duse la câmp erau înfratite pe un loc viran din dosul teatrului.

Arfi conșcint—desigur—această îngrășare a pământului cădă proprietarilor, d-l Apostoleanu nu și-ar fi adus amine că ar trebui locul îngrădit.

Mai multă grijă din partea primăriei credem că s'ar impune, căci înalteile interese de parit credem că s'au împlinit—alegerile fiind terminale cu succes (!)

Oprișan

Cu ocazia cheiei făcute la Focșani în ziua de 15 August 1926, pentru *Comitet Cultural Studențesc Creștin* din Iași s'a colectat suma de 11.438 lei. Aducem și noi mulțumiri doamnelor Ciudin, Li-Colonel Blezu, Leonie, Nicou, Pavlescu, d-gașorilor Crăciunescu, Lica Solomon, Coca Stăb, și d-nii Victor Chirulescu șdă șdă, Blezu, dătorii căroră multime anonimă și-a dat obolul *Comitetului Studențesc*.

Ziar nou.—La Bazargiu în Dobrogea cutărează de bandele bulgare apare „Sentinelă Română” ziar ce apără interesele Românilor d-mobilizați și colonizați în Dobrogea.

Urâm noel publicații vizi în delungată! Să fie vegnic „Senzor” în trează pe moșia lui Micaș. Cel bătău, într-o apărare intereselor neamului românesc.

Relevăm un fapt, facătorul nostru constată regulă că etica situații materiale străbute rețuș să achite adevăratul după ce an-șe întreg ne-au ciuit. Credem că nu mai relevează această a suficienți mustrare pândă purtarea lor alături de acei negustori, meseriași și lipși de cel din pământ lor și plăte dătorice. Vom da și numele d-lor care se fin cu tot dinadinsul să ne citească gratis.

Aducem mulțumiri d-lui Neculi Gh. Geamă—Soveja—pe-ștra marea ce o depune în răspundere stărușă noastră. Am dorit ca toți abonații ai *Editoriilor noștrii* să tafecăză dătorice mai atunei lui îndepășite dătorice cind năle scapă nici o ocazie peștra a aduce noi adevărat mizeria națională. Numai propovăduind ideea în marea masă vom fi capabili să rezolvăm problema și mai din cetei căp dătorice e și d-l. N. Gh. Geamă.

POȘTA REDACȚIEI

D-l G. Ionescu Petrosanu. S'a înțeles cu No. 20 din „Spada” chitșia No. 459 de piata abonaștilor pentru care vă mulțumim.

D-l Maior Constantin-Cușcu Dumitrescu. Deoseamna s'a trimis chitșia No. 459 de piata abonaștilor pentru care vă mulțumim.

Societatea Culturală Impăratul Traian Chitșia Tighina. Vă s'a expediat amărie corale deși în expeditei găsire s'a trimis și d-lăre rapidă. Vă rugăm să faceți în rădăni neamurilor răpăta abonași.

1926

Dela 12 Septem. a. c. și-a reluat Consultațiile

Dr. Em. Daraban

Medic de Spital
Specialist în boli și operații de nas-gât urechi
în fiecare Duminică dela 3-6 p. m. la
Institutul de Surdo-Muși
vis-a-vis de Spitalul Județean

FOCȘANI

Dr. Alex. Comșa

Medic dentist
Consultații zilnic în Str. Lahovari No. 2 Focșani

Lunea, Mercuria și Vinerea după
amiază dă consultații în Odobești